

Det er utåleligt, at foreningsfriheden i virkeligheden er blevet til foreningstvang, og at det er nødvendigt med en ny grundlov til beskyttelse af det enkelte menneske mod denne foreningstvang. Det er ufatteligt, at de, der ustandselig påberåber sig menneskerettigheder, på samme tid fastholder fagforeningstvangen gennem eksklusivaftaler, hvor lønmodtagere og arbejdsgivere er tvunget ind i bestemte faglige foreninger for at kunne få arbejde eller få lov til at drive erhverv.

Og endelig for det femte: Ytringsfriheden. Ytringsfriheden har været grundlovsfæstet hele tiden siden 1849, men ytringsmåderne er blevet mere mangfoldige, og det er naturligt, at der ved en grundlovsændring tages højde for de mange nye kommunikationsmåder. Men ytringsfriheden har jo to sider, og begge sider bør være grundlovssikrede.

Ytringsfriheden er naturligvis retten til at ytre sig i skrift og tale og gennem allehånde moderne kommunikationsmidler; men i ytringsfriheden ligger jo også informationsfriheden, altså befolkningens ret til at modtage informationer. Vi lægger i Venstre meget vægt på at få grundlovssikret massemediernes – og dermed borgernes – ret til at modtage oplysninger om alle emner af offentlig interesse og til at kritisere både politikere og samfundsmæssige institutioner uden statsmagts indblanding. Der bør ikke være andre begrænsninger i ytringsfriheden end dem, der følger af andre frihedsrettigheder, først og fremmest naturligvis retten til et privatliv.

Men det er jo ikke nok at have disse rettigheder. Det er jo ikke nok at have ret, hvis man ikke kan få sin ret. Derfor bør det også drøftes, om der mere præcist i vor forfatning skal fastslås en lettere adgang for borgerne til at få ret over for det offentlige. Og det bør drøftes, om det direkte skal fremgå af grundloven, at enhver borger til enhver tid kan indbringe et grundlovsspørgsmål for Højesteret.

Ved en kommende grundlovsændring ville det tillige være naturligt, at vi drøfter, om nogle af retsgrundsætningerne som f.eks. lighed for loven og kravet om klarhed og forudsigelighed i lovgivningen skal nedfældes i grundloven, for det jo har vist sig, at Folketinget ikke altid lever op til disse selvfølgelige krav, som allerede Jyske Lov fra 1241 stiller til gode love.

Disse emner og mange andre ønsker vi at diskutere i den kommende tid; men vi finder ikke, at tiden er inde til nedsættelse af en

grundlovskommission. Men vi vil i Venstre gerne bidrage til, at Folketinget får et beslutningsgrundlag, der bliver bedre, for afgørelse om, hvorvidt der skal fremsættes forslag til ny grundlov.

Jeg skal derfor i dag på Venstres vegne gentage det forslag, som Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, fremsatte ved årsskiftet som en opfordring til statsministeren.

Venstre foreslår, at der nedsættes et udvalg af eksperter i statsret for at få kortlagt de punkter, hvor der eventuelt måtte være juridiske behov for ændringer i grundloven, bl.a. under indtryk af udviklingen i internationale konventioner, i den teknologiske udvikling og i udviklingen i lovgivningen i det hele taget siden 1953.

Når et sådant ekspertudvalg så havde afgivet sine udtalelser – og jeg vil godt understrege, at vi forestiller os ikke, at sådan et ekspertudvalg skal komme med udkast til en ny grundlov, netop ikke, men de skal komme med forskellige juridiske betragtninger, som vi så kan forholde os til – så kunne vi som partier, som Folketing vurderer, om der er behov for at nedsætte en kommission til at forberede en ny grundlov.

Naturligvis bør et sådant udvalg nedsættes af Folketinget og med reference til Folketingets Udvalg for Forretningsordenen. Derfor opfordrer vi formanden for det største parti i Folketinget, statsministeren, til at undersøge, om der måtte være flertal for Venstres forslag om at nedsætte et ekspertudvalg, der i bekræftende fald kan nedsættes af Udvalget for Forretningsordenen.

Og jeg skal gentage, hvad jeg sagde i min korte bemærkning, at jeg ser ikke nogen modsigelse eller nogen modsætning mellem Venstres forslag og statsministerens forslag om en høring, som vi også godt vil være med til.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Ligesom vi fra SF's side synes, at statsministerens og senere Socialdemokratiets idé om høringer var udmærkede, synes vi også, at ideen om at bede nogle eksperter om at kigge på tingene kan være fornuftig.

Jeg lagde mærke til, at fru Birthe Rønn Hornbech brugte udtrykket, at det skulle være eksperter i statsret. Er det ikke for snævert? Er det ikke bedst at tænke lidt bredere?

Og i den forbindelse: Er det ikke primært omkring menneskerettigheder, at problemet